

Správa o činnosti Výboru cirkevnej hudby a hymnológie ECAV za rok 2023

Dôstojné predsedníctvo Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku, dôstojné predsedníctva dištriktov, vážení členovia Synody, bratia a sestry!

S vdáčným srdcom môžeme znovu vyznať: Hospodin Pán Boh bol s nami, dával nám sily, ochraňoval nás a bol na pomoci počas celého uplynulého roka 2023. S Jeho pomocou sme mohli úspešne fungovať a dosahovať ciele a predsavzatia, ktoré sme si stanovili.

V prvom rade znovu využívam príležitosť, aby som sa v mene Výboru cirkevnej hudby a hymnológie ECAV (ďalej VCHaH) poďakoval Edukačno-misijnému centru ECAV (ďalej EMC), za pomoc v každom ohľade, či už v organizácii, technickom zabezpečení alebo poradenstve. Sme vdáční Pánu Bohu za toto centrum a za ľudí, ktorí nám pomáhajú. Ďakujem obzvlášť bratovi Matejovi Oráčovi za plné nasadenie a angažovanie sa v podujatiach, ktoré organizujeme.

V roku 2023 sa výbor stretával prostredníctvom online zasadnutí a viaceré záležitosti riešil prostredníctvom mailovej komunikácie per rollam. Väčšina členov výboru sa aktívne zapája do celoročných aktivít.

V minulom roku sme sa predovšetkým zamerali na oblasť vzdelávania a edukácie kantorov a dirigentov.

Aj v roku 2023 sme pokračovali s činnosťou Školy cirkevných hudobníkov (ďalej ŠCH). Kantori a kantorky úspešne ukončili prvý ročník a postúpili do druhého ročníka ŠCH. Účastníkom školy sa s plným nasadením venujú pedagógovia organu z celého Slovenska, za čo im aj touto cestou úprimne ďakujeme. Každý mesiac sa stretávame v Liptovskom Mikuláši, kde prebiehajú hodiny dirigovania, hlasovej výchovy, hymnológie a zborového spevu. V tomto prípade musíme vyzdvihnúť mimoriadnu aktivitu brata Ondreja Šaraya, ktorý obetavo pracuje s dirigentmi a venuje sa im s plným nasadením. Dovoľte, aby sme sa aj jemu úprimne poďakovali za veľkú pomoc a angažovanie sa v tomto projekte. Na vyučovaní hlasovej výchovy sa podieľa členka výboru sestra Jana Pastorková, za čo jej patrí veľká vďaka. Zodpovednosťou predsedu VCHaH je hymnologická sféra, vyučovanie piesní z Evanjelického spevníka a taktiež praktické skúšanie a poradenstvo v oblasti hry na organe. Sme vdáční aj partnerským organizáciám, ktoré nám vypomáhajú finančne, ako aj všetkým, ktorí nás v tejto činnosti podporujú. V nie poslednom rade patrí vďaka Cirkevnému zboru Liptovský Mikuláš a jeho farárom, ktorí nám zabezpečujú zázemie, priestory, nástroje a duchovné zaopatrenie našich stretnutí. S prosbou, aby nám Pán Boh aj naďalej pomáhal, pokračujeme v našej činnosti ďalej a máme nádej, že kantori úspešne zvládnu aj ďalší ročník ŠCH.

Okrem projektu Škola cirkevných hudobníkov, Výbor cirkevnej hudby a hymnológie v spolupráci s EMC organizuje pravidelné kantorské a dirigentské kurzy. Kurzy sa uskutočňujú dvakrát v roku, prvé vo Východnom a druhé v Západnom dištrikte. Musíme však s poľutovaním skonštatovať, že kantori prejavujú minimálny záujem o ponúkané kurzy. Kurzy s lektormi predstavujú jedinečnú príležitosť overiť si svoje hráčske schopnosti, predstavujú možnosť diskutovať o problémoch v oblasti cirkevnej hudby, kantori môžu zistiť nedostatky vo svojej hre, v dirigovaní a majú príležitosť dozvedieť sa spôsoby a možnosti odborného ovládania a využitia organa. Preto nám veľmi záleží na tom, aby sa týchto vzdelávacích podujatí zúčastnilo čo najviac cirkevných hudobníkov. Apelujeme preto aj touto správou na bratov farárov a sestry farárky, aby motivovali a posielali cirkevných hudobníkov na tieto školenia. Za účelom lepšieho informovania kantorov členka výboru Eva Kolesárová vytvára databázu kantorov v jednotlivých seniorátoch. Prosíme bratov seniorov o spoluprácu a pomoc v tejto činnosti.

Organové kurzy viedli v minulom roku členovia výboru Ján Hegeduš a Janko Siroma. Dirigentské kurzy spojené s hlasovou výchovou mali na starosti Ondrej Šaray a Jana Pastorková.

Letné organové kurzy v Bratislave sa, žiaľ, pre malý počet prihlásených kantorov neuskutočnili. V náhradnom termíne sa uskutočnili kurzy vo Zvolene, na ktoré sa celkovo prihlásili len traja kantori.

VCHaH bol aj v roku 2023 nápomocný pri realizácii viacerých televíznych a rozhlasových prenosov. Členovia výboru poskytovali notové materiály kantorom, ako aj odborné rady liturgom pri spievaní liturgie prenosových služieb Božích.

Veľmi nás mrzí a s poľutovaním musíme skonštatovať, že napriek našej dobrej snahe pozdvihnúť cirkevnú hudbu na prenosových službách na vyššiu, kvalitatívne lepšiu úroveň, zažívame viackrát sklamanie a frustráciu. Hlavnou príčinou je neochota a odmietavý postoj rešpektovať pokyny a rady odborníkov v oblasti cirkevnej hudby. Tvorcovia prenosových programov nie sú ochotní spolupracovať s výborom a prihliadnuť na dobré a odborné rady v oblasti hudobnej koncepcie, štýlovosti, hudobnej dramaturgie a umeleckého vkusu. Výsledný produkt je hudobný zmätok, „mišmaš bez ladu a skladu“, čo samozrejme neprináša dobré meno našej cirkvi v oblasti cirkevnej hudby v kruhoch odbornej verejnosti.

Vzhľadom na túto skutočnosť predseda VCHaH Janko Siroma nevidí význam v tom, aby naďalej bol členom prenosovej rady, nakoľko hlas odborníkov je pre tvorcov programu irelevantný.

Veľmi nás potešilo, že sme sa mohli podieľať na príprave osláv 125. výročia založenia spoločnosti TRANOSCIUS, ktoré sme si pripomenuli v dňoch 27. – 30. apríla 2023 v Liptovskom Mikuláši. Ďakujeme za prizvanie, dôveru a príležitosť aktívne spolupracovať. Na koncerte k tejto príležitosti vystúpil Komorný zbor cirkevného oddelenia Konzervatória v Bratislave, ako aj predseda výboru Janko Siroma.

Aj v roku 2023 brat Janko Siroma pravidelne poskytoval poradenstvo v oblasti organov, ich opráv, stavby a odporúčania vhodných organárov a majstrov na opravu a údržbu nástrojov.

Do budúcnosti chceme aj naďalej pracovať na edukačno-vzdelávacom poli. Máme plány organizovať ďalšie kurzy a vzdelávacie podujatia. Ak Pán Boh dá, radi by sme vydali ďalšie hudobné materiály pre kantorov a dirigentov.

Milí bratia a sestry, za seba by som sa rád poďakoval tým členom VCHaH, ktorí sa aktívne zapájali do aktivít výboru, prejavili ochotu pracovať na poli cirkevnej hudby. Musím však podotknúť, že členovia výboru sa okrem činnosti vo výbore, aktívne zapájali do života ECAV na Slovensku aj osobne a svojím pôsobením šírili dobré meno našej cirkvi, za čo som im nesmierne vďačný.

Dovoľte, aby som sa aj touto cestou poďakoval vedeniu cirkvi za podporu, pomoc a finančné odmeny, ktoré sa nám dostali na záver minulého roka členom výborov ECAV. Veľmi si to vážime!

Milé sestry a bratia uzatváram túto správu s vďačným srdcom za každého kantora, kantorku, dirigenta, dirigentku, cirkevného hudobníka, ktorí svojím pôsobením slúžia a venujú svoj čas službe Pánu Bohu. Milý Hospodin nech túto službu ocení a každému viacnásobne v živote vynahradí.

V Bratislave, marec 2024

Vypracoval predseda VCHaH
MgA. Janko Siroma, Ph.D.